

16. lipnja 2017.

broj 116 – 117

**KU
ZI
S2!**

LIST ZA MLADJEŽ

GIMNAZIJA SVETOZAR MARKOVIĆ
SUBOTICA
2013–2017.

4-5

TEMA:

MATURANTI SREDNJOŠKOLCI

6-7

TEMA:

STUDENTSKO LJETO

10

RAZMIŠLJANJA:

UDŽBENICI PROTIV RAČUNALA

20-21

GLAZBA:

DETOUR

2

FOTO MJESECA

Profesor s čuvarima

List je besplatan

Osnivač: NIU Hrvatska riječ

Nakladnik: NIU Hrvatska riječ

Trg cara Jovana Nenada 15/II

24000 Subotica

Za nakladnika: Ivan Ušumović

Urednik izdanja: Davor Bašić Palković

Suradnici: Klara Dulić, Maja Štetaković,

Ivan Čavrgov, Nevena Balažević,

Donna Diana Prčić, Antonija Dević

Lektura: Zlatko Romić

Korektura: Davor Bašić Palković

Tehnički prijelom: Thomas Šujić,

Jelena Ademi

Fotografije: Antonija Dević, Vedran Jegić

E-mail: kuzis07@gmail.com

Web: www.hrvatskarijec.rs/stranica/kuzis/

Tisak: Doo Magyar Szó Kft, Novi Sad

List izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu, javno informiranje i odnose s vjerskim zajednicama

ZRELOST

Vrijeme je matura, tzv. ispita zrelosti. Završetak srednjoškolske naobrazbe, u brojkama jednako 11/12 godina školovanja, ima određenu težinu potrebne i iskazane zrelosti za potrebu finaliziranja ove prve, značajnije životne zadaće. Također, s navršenim godinama punoljetstva, u punom smislu zakonskog obvezivanja za punu odgovornost prema svim daljnjim postupcima, mlada osoba počinje posve drugačije gledati i prihvaćati život.

Polaganjem mature na određeni način se u riznicu sjećanja polažu sve djetinje stvari i neozbiljnija forma stjecajem okolnosti mora poprimiti mnogo ozbiljniju definiciju. Jer, ubrzo stiže vrijeme polaganja prijemnih ispita (za one koji nastave školovanje) ili vrijeme prihvaćanja radnih obveza. I jedne i druge očekuje, svakoga na svoj način, prihvaćanje novih, znatno većih obveza i život više, zasigurno, neće biti kao prije.

Ipak, nije sve to toliko strašno kao što se možda na prvi pogled čini. U biti sve je to normalno. Zrelost? Ona dolazi postupno, a ne polaganjem nekoliko ispita i pisanjem maturskog rada.

Dragi moji maturanti, uživajte zato još malo u ovom prijelaznom razdoblju, naravno i u cijelom ljetu koje je tek pred vama kada budete finiširali upisne rokove. Uživajte u prvim trenucima zrelosti koja je neminovno stigla i na vaša vrata, a sve drugo što ona donosi stići će i skupa s njom.

Sada kao punoljetne osobe imate i sva prava posve ravnopravnog sudjelovanja u svim aspektima svakodnevnog života. I više vam nitko ne može uskraćivati ništa zbog nedovoljnog broja godina.

Zato svoju zrelost iskažite odgovornim ponašanjem i respektom prema drugima u svojoj užoj i široj okolini. To su sve osobine koje čine jednu zrelu osobu, bez obzira na njene godine starosti. Nažalost, svakodnevno smo putem medija, ali i osobnih iskustava, svjedoci kako pojedinci unatoč svojim odmaklim godinama starosti i dalje ne pokazuju znake zrelosti koju bi, sukladno njima, trebali imati. Zrelost se ne stiče samo godinama već i socijalnim manifestacijama, neovisno od brojki koje definiraju starosni uzrast.

Donna Diana Prčić

Ne treba biti ČOVJEK USPJEHA, već ČOVJEK VRIJEDNOSTI!

Svečanostima u školi, a navečer zabavom u restoranima, nedavno je ispraćena još jedna generacija srednjoškolskih maturanata. Svoje srednjoškolsko obrazovanje završili su i učenici dva hrvatska odjela u Subotici – opći smjer u gimnaziji *Svetozar Marković* i tehničar tiska/fotograf u Politehničkoj školi. Od 24 maturanta koji su nastavu završili na hrvatskome jeziku – 16 ih je išlo u Politehničku školu, a 8 u gimnaziju.

Gimnazija

Razrednik gimnazijskog odjela, profesor tjelesnog odgoja **Aleksandar Barašić Huba** o svojim učenicima ima samo riječi hvale.

»Oni su dobra djeca, dobri ljudi i dobri učenici«, kaže Barašić Huba i dodaje da se učenici nisu susrećali s većim problemima u školi, osim što im je nekada bilo teško jer ih je bilo malo u razredu. Tijekom protekle četiri godine na natjecanjima se istaknuo **Hrvoje Benčik** iz matematike i **Ana Dulić** i **Maja Andrašić** iz natjecanja recitatora. Također je veći dio razreda često sudjelovao na školskim priredbama. Svi maturanti planiraju nastaviti školovanje. Jedna

učenica želi upisati primijenjenu kemiju na Sveučilištu u Zagrebu, a ostali planiraju na novosadskom sveučilištu studirati grafički dizajn, stomatologiju, glumu, Pedagoški, Poljoprivredni fakultet i Visoku tehničku školu u Subotici.

Studij u Hrvatskoj, osim Ane Dulić, planira upisati i **Marija Piuković**, maturantica Srednje medicinske škole u Subotici, koja se opredijelila za matematiku.

Maturantica gimnazije **Majda Stantić** na priredbi je cijeloj generaciji poželjela da svatko postane student fakulteta kog želi te da naposljetku stigne do svoga cilja ma koliko on dalek bio. Majda im je u zaključku poručila da »ne treba biti čovjek uspjeha već čovjek vrijednosti«!

Politehnička škola

Psihologinja **Aleksandra Radulović-Zelenika** bila je razrednica maturantima hrvatskog odjela u Politehničkoj školi. Kao problem s kojim se ovaj odjel susretao tijekom školovanja istaknula je nedostatak motivacije učenika i izostajanje s nastave uz napomenu da je u ovaj razred došao izvjestan broj ponavljača koji su sigurno utjecali na navedene

4

probleme. Radulović-Zelenika je rekla da se u odjelu izvjestan broj učenika izuzetno zalagao, puno učio i radio, a također i da je postojao i onaj dio razreda koji se zadovoljavao prolaznim ocjenama.

»Smatram da su izrasli u osobe koje će uspjeti realizirati započete ciljeve i usmjeriti se k radu i napredovanju«, rekla je ona.

Među učenicima koji su išli na republička natjecanja iz područja rada kemije, nemetala i grafičarstva najuspješniji su bili **Tijana Stajić, Aleksandar Lac-**

ko i Aleksandar Sabo. Učenik **Nemanja Dimić** bio je aktivan u radu dramske sekcije u školi.

Daljnje školovanje planira nastaviti većina učenika, i to na Sveučilištu u Novom Sadu na Fakultetu tehničkih znanosti i Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, na Visokoj školi strukovnih studija za obrazovanje odgojiteljica i trenera i Visokoj tehničkoj školi strukovnih studija u Subotici.

J. D. B.

5

Sezonski poslovi, učenje, putovanja...

Ujeku ispitnih rokova ne razmišljamo mnogo o drugim stvarima osim o glavnom cilju: kako položiti ispit. S druge strane, u sebi znamo da nas poslije ove zbrke upotpunjene vrućinom i pokojim druženjem čeka takozvana kratka pauza ili »studentski raspust«. Mnogi bi sada negodovali i rekli kako studenti nemaju raspust, misleći na silno gradivo koje ih čeka tijekom ljetnih mjeseci, jer ipak – rujan je blizu. Osim takve grupe studenata, postoji i veliki broj onih koji se trude zaraditi tijekom ljeta i steći neko novo iskustvo, a samim tim i upotpuniti svoje vrijeme.

Poznato je da veliki broj studenata odlazi na sve popularniji *Work and Travel* program, o čemu smo pisali u prošlom broju našega mjesečnika, a isto tako postoje i oni studenti koji se odluče za neki ljetni tečaj ili razmjenu. Razlozi za takav korak uglavnom su nova iskustva i prijateljstva, usavršavanje raznoraznih vještina ili jezika, putovanja itd. Kako se približava kraj studentske godine tako na društvenim mrežama često možemo vidjeti raznorazne oglase za posao, kako u inozemstvu, tako i kod nas. Samim tim jedna od čestih opcija koju studenti izaberu jesu poslovi u inozemstvu koji traju po nekoliko mjeseci. Oni koji imaju nekoga na moru ili na nekom drugom turističkom mjestu rado odu najviše zbog zarade koja je uglavnom mnogo veća nego što može biti ovdje.

Omladinske zadruge

Osim raznoraznih oglasa, sajtova i agencija za zapošljavanje, postoje studentske i omladinske zadruge koje nude poslove za mlade, a pritom kada vam pronađu posao uzimaju određeni postotak. Praksa je pokazala da su najčešći sezonski poslovi berači voća ili povrća, konobari, prodavači sladoleda, pro-

moteri i anketari, radovi na građevini, ugostiteljski poslovi i drugi.

Marketing menadžer sajta za zapošljavanje *poslovi.rs* **Strahinja Tirnanić** kaže da je ljetna sezona 2016. bila nešto slabija što se tiče interesiranja za sezonske poslove u odnosu na 2014. i 2015. godinu. Oni u svojoj ponudi imaju veliki broj sezonskih poslova, kako u Srbiji tako i u okruženju.

»Ponuda je odlična, to su uglavnom turističko-ugostiteljski poslovi, kao i oni u poljoprivredi. Što se tiče zarade, ona zavisi od poslodavca do poslodavca, kao i od pozicije, ali smo sigurni da se uz puno truda i malo sreće može lijepo zaraditi tijekom lje-

Odlazak na Maltu

Također je odlazak na Maltu jedna od popularnih opcija za koju se iz godine u godinu sve veći broj studenata odlučuje. Jedna od njih je studentica turizma **Sandra Božić** koja je svoje prethodno ljeto provela na Malti zbog zarade, putovanja ali i obvezne prakse.

»Prva tri tjedna nismo našle posao i to je bilo baš teško razdoblje, jer je uskoro trebala platiti se kirija. Njihova osobna dokumenta se mogu dobiti baš lako, ali nama nije bilo isplativo zbog tri mjeseca boravka. Posao smo našle preko agencije i može se dobro zaraditi, ali tek poslije nekog određenog razdoblja kada se snađeš, nađeš jeftin stan prije sezone, upoznaš ljude, itd. Općenito, baš korisno iskustvo, jer si prepušten sam sebi i moraš se sam snalaziti, a na kraju se sjećaš onoga najboljeg«, rekla je Božić i dodala kako bi išla ponovo da joj se pruži prilika.

Studentica Filozofskog fakulteta **Marija Kujundžić** smatra da se posao uvijek može naći, a da sve zavisi od kriterija onoga tko posao traži.

»Volja i želja za radom su, mislim, rijetkost. Ne zato što su ljudi lijeni (neki jesu, ali ne svi), već zato što pogrešno gledaju na sam koncept rada. Možda zbog roditelja koji se uvijek žale, ili zbog sredinske okolnosti koja umije da ocrni mnoge stvari koje su dio prirodnog, životnog ciklusa, a tu ubrajamo i poslove, koji doduše jesu minimalno plaćeni, ali ipak se čovjek ostvaruje kroz rad«, ističe Kujundžić i dodaje da je to neka vrsta sazrijevanja, jer uključuje odricanje i organizaciju.

Iz sajta za zapošljavanje *poslovi.rs* poručuju da vjeruju u mlade, kao i u to da su oni vrijedni i aktivni.

»Oni koji zaista žele raditi, sigurno će pronaći sezonski posao uz malo truda. Mladi su ogromna grupa ljudi različitih profila i sigurno je da ima onih i voljnih i željnih, ali i onih koji imaju imperativ i primorani su da se na taj način izdržavaju, tj. financiraju svoje školovanje«, zaključuju oni.

Postoje brojni načini kako iskoristiti predstojeće ljeto. Ako uz to možemo biti još i punog džepa, što da ne? Tko god ima višak slobodnog vremena, oglase u ruke i na posao, jer dovoljno zrelosti i sposobnosti ima u svima nama da napravimo takav korak. Nikad se ne zna, možda pronađete novi talent i usavršite se u nekim poslovima za koje i niste svjesni da ste sposobni. A nakon toga na zasluženi odmor, pa sve ispočetka!

Kristina Ivković Ivandekić

ta«, ocijenio je Tirnanić i dodao kako su sezonski poslovi oduvijek bili privlačni studentima.

Završavanje diplomskog

Student Fakulteta tehničkih nauka **Ivan Jaramazović** planira za vrijeme raspusta završiti svoj diplomski rad.

»Nisam nikad radio klasične sezonske poslove, ali sam radio s ocem kao pomoćni radnik. Naporno je raditi, pogotovo jer su visoke temperature, ali sve se na kraju isplati pošto zaradim dovoljno da platim ljetovanje ili sebi nešto kupim. Lako je naći posao, ali to su uglavnom fizički poslovi vani, koji su i slabije plaćeni, pa samim tim studenti ni nemaju veliku volju da rade«, zaključuje Jaramazović i dodaje da mogući preostali ispiti otežavaju stvari.

Studentica **Katarina Skenderović** kaže da će nakon ispitnog roka pomoći roditeljima kod kuće, a pored toga će raditi i u kuhinji.

»Prošle godine sam po završetku srednje škole našla posao u kuhinji gdje sam upoznala mnogo dobrih i ugodnih ljudi koji su spremni pomoći i objasniti kako i što treba raditi. Moraš biti odgovoran i posvećen tome što radiš, a i novac drugačije počneš gledati i cijeniti«, ističe Skenderović i dodaje kako je za pronalazak posla najpotrebnija želja studenta.

CINQUE TERRE – OSJETITI LJUBAV SUNCA

Cinque Terre, u prijevodu »pet zemalja«, zajednički je naziv za pet toskanskih sela okupanih suncem na strmim liticama iznad Liguarijskog mora. Sela su od 1997. godine pod zaštitom UNESCO-a. Ukoliko vam imena Rio Maggiore, Manarola, Corniglia, Vernazza i Monterosso al Mare i ne znače mnogo, sigurno ćete prepoznati fotografije šarenih kućica zbijenih na litici visoko iznad mora. Putnik koji se zaputio u obilazak Toskane po preporuci će svakako u svoj plan putovanja uvrstiti i ovaj izlet. Do pet sela može se stići vlakom iz La Spezie, odakle cijena karte staje 35 eura i važi za vožnje tijekom jednog dana. Ovakva karta ujedno je i ulaznica za Nacionalni park Cinque Terre. Osobit doživljaj predstavlja čekanje vlaka dok stojite na peronu gdje vas grije mediteransko sunce i posmatrate pučinu koja se stapa s nebom. Zamislite da ondje čekate jutarnji vlak koji vas vozi do fakulteta ili do posla! To bi bio doista opuštajući početak radnoga dana. Važno je napomenuti kako se u Cinque Terre ne biste trebali zaputiti vlastitim automobilom, zbog nepristupačnog terena.

Autentični doživljaj

Kažu kako je Cinque Terre lijepo posjetiti u bilo koje doba godine, jer nudi autentičan doživljaj nekadašnjeg života u ovom kraju. Ukoliko ih posjetite u proljeće, velike su šanse da će vrijeme biti čudljivo. Grupa s kojom sam putovala stigla je najprije u Monterosso koji se nalazi na morskoj obali i ima veliku plažu. Kako je većini ovo bio prvi ovogodišnji dolazak na more, cijela grupa bila je ushićena, ali je vrijeme bilo kao da je studeni: kišovito, iznimno vjetrovito i prije svega hladno u toj mjeri da oni s debljim jesenskim jaknama nisu pogriješili! Obilazak je bio neugodan zbog vremenskih uvjeta, ali se mogao dočara-

ti potencijal ovog mjesta kada je vrijeme povoljnije. Nisu se dali obeshrabriti vjetrom, te su opet vlakom krenuli unazad, u smjeru La Spezie, do mjesta Vernazza. Ondje je već došlo do razvedravanja, a kasnije tijekom dana nestalo je oblaka, sunce je ugrijalo i nitko se više nije niti sjećao jesenskog početka dana. Vernazza je također na obali, ali nema veliku uređenu plažu, jer je prije svega ribarsko mjesto.

Kao na fotografiji

Specifičnost ovih pet živopisnih sela ogleda se u nemogućnosti njihova širenja i daljnje izgradnje zbog vlastitog zemljopisnog položaja, kao i zbog stroge kontrole gradnje u tom području. Ovo je ujedno i izvrstan način zaštite jedinstvenih i osebnih mjestašća, koja i u stvarnosti izgledaju kao na umjetničkom fotografijama. Stanovnici ovih sela u prošlosti su se bavili pretežito ribarstvom, uzgojem vinograda i maslinjaka, te sočnih agruma-limuna i naranči, u čijoj ljepoti i mirisu možete uživati već u proljeće. Cinque Terre nemaju samo jedinstven vidik i boje, nego i miris – miris mora, limuna i raznog bilja, čiji se prirodni mirisi kroz uske uličice ulijevaju u rijeku mirisa morske kuhinje, spravljenih likera od limuna, *limoncella*, kao i drugih rukotvorina od limuna.

Put ljubavi

U svakom od ovih mjesta, osim Manarole, možete posjetiti i lokalne crkve i samostane, od kojih neki kriju i interesantne detalje i umjetnička rješenja vezana uz život pomoraca. Primjerice, oltar crkve u Cornigliji, kada malo bolje osmotrite, ima oblik lađe. Do Corniglie i Manarole od željezničke posta-

je do naselja možete pješačiti krasnim krajolikom, a za one hrabrije i spremnije postoji i *Via del Amore*, *Put ljubavi* koji povezuje pet sela. Kada se zaputite od postaje Corniglia do naselja koje je na brdu, a dijeli vas oko 400 stuba koje nisu prezahtjevne, cijelim putem prati vas miris mediteranskog bilja, a sa svakim novim odmorištem, pogled je sve ljepši i ljepši i za nagradu dobijate spoj čistog zraka, mirisa i zelenila, raznobojnog cvijeća, obavijanje vjetrom s nepreglednog morskog plavetnila. Uostalom, više od toga nećete ni poželjeti.

U Cinque Terre imat ćete osjećaj kao da ste izdvojeni od svijeta u kakvom bajkovitom svijetu i na kratko postajete dio priče čiji se početak zaboravio, a o kraju nitko i ne misli.

Klara Dulić

Koliko tehnologije nam je potrebno u školama?

Udžbenici protiv računala

Kontraargumenti

Kontraargument ovoj tezi svakako je činjenica da postoje predmeti koji ne zahtijevaju ažuriranje podataka nikad ili rijetko (pravopis i gramatika jezika, književnost, povijest, filozofija...). Prednost učenja uz pomoć računala je svakako obuka mladih ljudi za budućnost. Desetljeća koja su pred nama zahtijevat će iznimne vještine rada na računalima te nije na štetu obučavati se od »malih nogu«. Ipak, benefiti korištenja udžbenika i dalje »drže vodu«. Udžbenici i bilježnice idu »ruku pod ruku«. Učenici koji se služe vlastitim bilješkama pokazuju višu razinu sposobnosti usvajanja gradiva. Taktično iskustvo pisanja u bilježnicu i listanja udžbenika ima važnu ulogu u procesu učenja. Najvažniji dio procesa učenja je pružanje mogućnosti učenicima da spoje ideje s onim što se vizualno prezentira pred njima. Udžbenici osiguravaju učenicima fizički pristup učenju i pomažu im da usvoje informacije puno lakše nego što to čine zasloni računala. Povrh toga, čitanjem udžbenika i okretanjem lista papira nakon svake pročitane stranice, učenici stječu dojam progressa.

Neriješen rezultat

Sve dosad napisano predstavlja glavne točke razgovora koji sam vodila s Paolom. Obje se slažemo da ništa ne može zamijeniti miris stare knjige kupljene u antikvarnici i njezine požutjele listove koje režu jagodice prstiju. Obje se, također, zalažemo za usklađivanje obrazovnog sadržaja s tokom vremena i društvenim potrebama. Nismo se odlučile samo za jednu opciju. Obje pripadamo takozvanoj *Y generaciji* koja je manje-više odrastala uz neki (pa makar i početni) oblik tehnoloških pomagala. Obje se »kunemo« i u knjigu i u pametni telefon. Bez daljeg rastezanja ovog pokušaja debate, zaključujem da je cijela stvar neriješena. Unatoč činjenici da računala imaju važnu ulogu u učionicama, danas više nego ikad, udžbenici ostaju iznimno značajna sastavnica u procesu učenja. Računala i druga tehnološka pomagala svakako mogu biti dodatak i nadopuna obrazovnog plana i programa, ali udžbenici ostaju njegova srž.

Nevena Balažević

Foto: www.quotemaster.org

10

Sjedila sam s prijateljicom (u nastavku Paola) na kavi i požalila joj se da mi je planer popunjen, te kako ću vrlo skoro morati nabaviti novi. Zbunjeno me je pogledala i rekla kako ažuriranje aplikacije na mobitelu traje manje od minute. Shvativši da pričamo o različitim stvarima, prasnule smo u smijeh. Da, ja spadam u skupinu ljudi koji sve bilježe. Kemijskom. Na papir. Po mogućnosti tvrdo uvezanih korica jarke boje. Tinta na papiru mi pruža osjećaj sigurnosti da zapisano neće nestati. Identična situacija je i s knjigama. Moraju biti isprintane. Listovi papira moraju škripiti pod prstima. Da, znam da šume nestaju kako bih ja i osobe poput mene uživale u tim trivijalnostima. Ipak, knjiga je knjiga. Paola me je, nakon razjašnjenog nesporazuma upitala što mislim o upotrebi laptopova i tableta umjesto knjiga i bilježnica u školama. Uslijedila je nestrukturirana rasprava između nas dvije. U nastavku ću naš razgovor prenijeti u vidu argumenata *za* i *protiv*.

Moćan alat

Jedno od važnijih pitanja koje pred sobom imaju kreatori obrazovnog sustava tiče se, svakako, tehnologije. Koliko tehnologije je potrebno u učionicama? Tableti, pametne ploče i ostala tehnološka pomagala na »mala vrata« ulaze u škole, te je debata »udžbenici nasuprot računalima« više nego potrebna. Računala su, bez sumnje, moćan alat – koristimo ih svakodnevno i to u velikoj mjeri: komunikacija, organizacija, učenje, pretraga informacija i slično. Postavlja se pitanje o njihovoj korisnosti u školskim klupama. Mogu li oni biti dovoljno dobar alat za obrazovanje mladih ljudi? Nastavni programi u školama koji se provode uz pomoć računala imaju višu razinu vremenske prilagodbe. To konkretno znači da nastavni plan može ići u korak s vremenom jednostavnim ažuriranjem podataka. Zahvaljujući tome, učenici bi imali pristup najtočnim podacima i informacijama.

KAKO UMANJITI ISPITNE STRESOVE?

Kako smo već u lipnju, sasvim je neizbježno naići na tekst koji se bavi prijemnim ispitima za fakultete i neizbježnim stresovima koji taj izazov prate, uz energetska pića, roditeljske pridike i nespavane noći nad knjigom. Većina učenika u zadnji tren dovršava obveze (ovaj tekst se piše pola sata nakon isteka roka za slanje uredniku) i po red obećanja da se više nikada neće dovesti u tu situaciju da rade duboko u noć pred rok za predaju rada/ispita koja tako čvrsto sebi daju nakon svakog ispitnog roka ili testa. Stres zapravo ne uzrokuje sam ispit, već snažna potreba za uspjehom. Ocjene i broj bodova na prijemnim ispitima su upravo ono što će nam odrediti daljnji akademski život i to je ono što nas postavlja u arenu na nemilosrdnu borbu s našim vršnjacima. No ne samo to, uspjesi, ocjene i ispitni rezultati znaju biti trofeji kojima se naši roditelji tako rado diče drugima.

Stresna utrka

Ako učenik konstantno brine o uspjehu u školi, a roditelji svojom brigom dodatno potiču tu »utрку«, oko ispita se skuplja negativna energija. Utrka da si osiguramo pozicije na rang listama ne samo da neizbježno dovodi do sumnje u same sebe, već nas dovodi u nezgodno natjecateljski nastrojeno okruženje među braćom, sestrama i prijateljima što nam narušava društvene odnose, a pogotovo performanse na ispitima.

Stres nam je u isto vrijeme i reakcija i poticaj na prilagodbu u novonastalim situacijama u uvijek promjenjivom svijetu. Najgore posljedice stresa su, osim dugoročnih emotivnih i psihičkih trauma, narušeno zdravlje tijela koje se manifestira kroz nesanicu, glavobolje, stomachne probleme, probleme

sa šećerom u krvi, visokim krvnim tlakom i slično tomu. Značajno si možemo unaprijediti vještine priprema za ispit time što ćemo se hraniti zdravije, blago povećati lagane fizičke aktivnosti, spavati dovoljno i biti u kontaktu s bližnjima.

Tri savjeta

Tri osnovna savjeta za efikasno sučeljavanje sa stresom su sljedeće:

Priznaj da je stres prisutan: Priznavanje da su određene posljedice uzrokovane stresom i da nam one i te kako utječu na kvalitetu života je ključan korak. Postoje faktori koji će nam stvarati dodatan stres i naprosto moramo prihvatiti da su oni tu i da će uvijek i biti u životu.

Razluči uzroke: Umjesto što kriviš sebe za nakupljanje stresa, precizno utvrdi uzročnike i pozabavi se njima. Na primjer, razluči što su realna a što nerealna očekivanja. Odbaci nerealne ciljeve i prestani uspoređivati svoj uspjeh s drugima. Zaista će ti ostati više energije da se baviš realnim ciljevima.

Ublaži stres: Pribjegni jednostavnim tehnikama za razbijanje nakupljenog stresa. Pronađi svoje »sretno mjesto« unutar sebe u koje možeš pobjeći od izazova koji znaju biti teški. To može biti neki pejzaž, opuštajuća aktivnost ili lijepa slika. Svakodnevno se malo protegni prije učenja ili spavanja. Doista će se osjetiti razlika. Zdrav stil života je najvažniji saveznik u borbi protiv uznemirenosti. Čim uvidiš blagodeti tehnika opuštanja i kanaliziranja stresa, mogo će ti biti lakše u životu nositi se s ne uvijek ugodnim situacijama, a svakako će ti pomoći u efikasnom raspoređivanju energije i usmjeravanju svojih kapaciteta ka realnim, održivim ciljevima.

Pavle Menalo

IMAGINE
DRAGONS

Najbolji albumi popularne glazbe:
Mountain – *Flowers Of Evil* (1971.)

KLASIK HARD ROCK ZVUKA

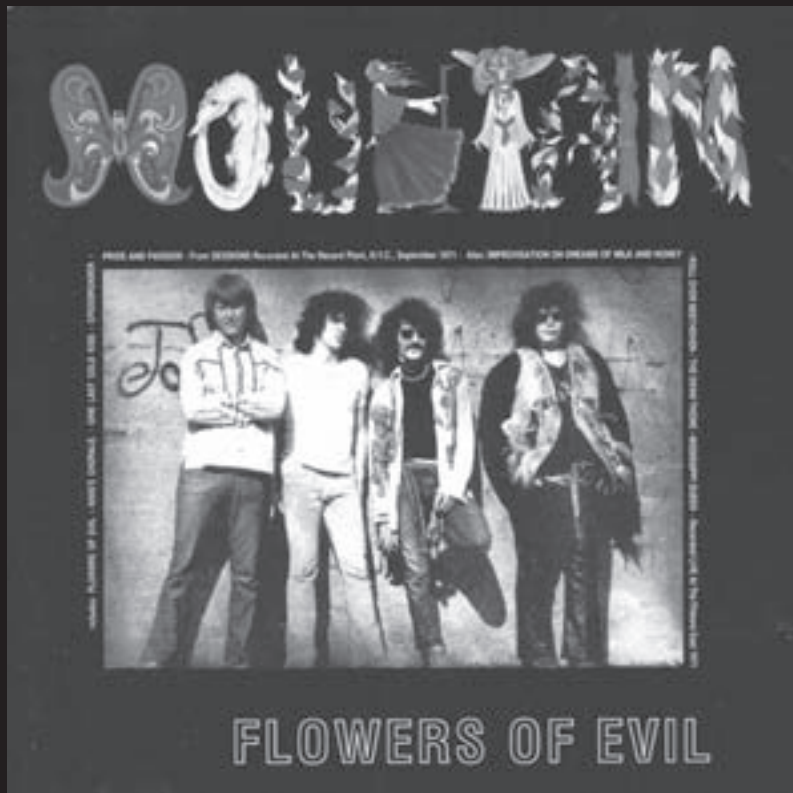
14

Američki hard rock bend *Mountain* bio je na puno načina pandan kolegama iz britanskog trija *Cream*. Basist skupine *Mountain*, pokojni **Felix Papallardi** bio je producentom i orguljašem na albumima skupine *Cream*, a nakon njihova raspada, gitarist skupine **Leslie West** zatim basist, pjevač i usni harmonikaš *Creama* **Jack Bruce** i bubnjar *Mountaina* **Corky Laing**, osnivaju skupinu *West, Bruce, Laing*, neku vrst američke verzije *Creama*.

Mountain je bio sjajan američki sastav u postavi: Leslie West – gitara i vokal, **Steve Knight** –orgulje, Corky Laing – bubnjevi i Felix Papallardi – basist i pjevač. Prije gore navedena albuma najuspješniji bio im je album *Nantucket Slaghride*, premda ni sjajni koncertni *Live* nije puno odudarao od njega. No, *Flowers Of Evil* je iznimno remek-djelo.

Album nose tri pjesme: naslovna *Flowers Of Evil*, himnični heavy blues temat s prepoznatljivom Westovom Gibson gitarom i hrapavim vokalom, zatim baladična *Pride and Passion* s umilnim Papallardi-jevim vokalom i divnom gitarom Westa, uz umilnu orguljašku pratnju Knighta, i, napokon, najveći hit skupine do današnjih dana, legendarna *Mississippi Queen*, koja je bila na prvom mjestu top liste s obje strane Atlantika ranih 70-ih godina minulog stoljeća. Zanimljive su još i: *King's Chorale* te *One Last Cold Kiss*.

Album *Flowers Of Evil* je izbacio skupinu u zvjezdanu heavy rock orbitu svjetske popularne glazbe,

a njihov trijumfalni nastup na glasovitom rock okupljalištu – *Woodstock* festivalu, u ljeto 1969. godine, s maestralnom pjesmom *A Theme From Imaginary Western*, potvrdio im je status super-grupe američkoga i svjetskoga hard-rocka, koji do današnjih dana nije poljuljan, premda od svih članova aktivno svira tek West (*Leslie West Band*). Inače, skupina *Mountain* smatra se onima koji su utrli put razvitku heavy metal žanra.

Album je ovo koga naprosto morate čuti. I to što glasnije, tim bolje!

Robert Tilly

Superwoman: Ena Begović

Glumica VELIKE KARIZME

Za **Enu Begović** kažu da je bila najljepša hrvatska glumica ikad. Ukusi su dakako različiti, ali je činjenica da je malo onih koje su Enin izgled, uloge i život općenito ostavili ravnodušnim. Velika glumica s puno ostvarenih iznimno uspješnih uloga zračila je podjednako i s filmskog platna i s kazališnih dasaka.

Umrula je prerano, s tek navršениh 40 godina, čime je tragično prekinuta karijera jedne od najvećih heroína hrvatskog glumišta.

Ena Begović je rođena u Splitu 1960. godine. Pamti-mo je kao tek punoljetnu statistkinju u intrigantnom filmu **Lordana Zafranovića** *Okupacija u 26 slika*. Iako mala, ta joj je uloga odskočna daska za TV film **Ljubiša Ristića** *Ivan Goran Kovačić* u kojem je glumila s **Radetom Šerbedžijom**. Slijedi prva zapaženija uloga u drugom Zafranovićevom filmu *Pad Italije*. U ovom je filmu zapravo dosegla status zvijezde. Snimila je desetak filmova od kojih su, uz već navedena dva, najpoznatiji *Glembajevi*, *Treća žena* i *Četverored*.

Iako su joj mnogi predviđali veliku filmsku karijeru, istinsku je slavu doživjela kao kazališna glumica. Punih je 16 godina bila prvakinja Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, gdje je odigrala više od 20 glavnih uloga među kojima su: Desdemona, kontesa Nera, barunica Castelli, Teuta, Ana Karenjina i druge. Prvi lik koji je tumačila na daskama bila je u predstavi *Ajaksai Radovana Ivšića*.

Glumila je u grčkim tragedijama, Shakespeareovim dramama, u komadima Ibsena, Strindberga, **Marije Jurić Zagorke** i **Miroslava Krleža**. Oduševljavala je publiku na pozornicama u Hrvatskoj i Jugoslaviji, ali i izvan zemlje.

Za svoje je uloge dobila mnoga priznanja i nagrada. Za ulogu barunice Castelli u filmu *Glembajevi* na

Festivalu igranog filma u Puli 1988. nagrađena je *Zlatnom arenom* za epizodnu žensku ulogu. Zanimljivo je da je tu nagradu Ena odbila, jer je ulogu barunice Castelli smatrala glavnom a ne sporednom. U ono je vrijeme filmska kritika bila prilično oštra prema Eninoj barunici Castelli, smatrajući da je ona premlada za ulogu te barunice. Međutim, publika je bila iznimno zadovoljna odigranom rolom. *Zlatnu arenu* je ipak dobila 9 godina kasnije za ulogu u filmu *Treća žena*.

Karijera ove nadarene glumice iznenada je prekinuta na Veliku Gospu 2000. godine u prometnoj nesreći na otoku Braču. Vijest o njenoj smrti odjeknula je kao bomba. U Hrvatskoj je zavladała tuga, koja se i danas pamti. Gledajući njezine filmove, TV intervju e i čitajući njene novinske izjave iz onog vremena teško je oteti se dojamu kako je Ena Begović bila osoba izrazite osjećajnosti i velike karizme. Takva je i otišla s ovoga svijeta i takva je ostala u pamćenju svih koji su uživali u njenoj filmskoj i kazališnoj umjetnosti.

Tomislav Perušić

NEZABORAVNI PROVOD uz glazbu i druženje

Mladost je razdoblje života u kojem imamo veliku potrebu da živimo punim plućima, da nam se nešto događa. Da stvaramo, maštamo i uživamo. Ljeto je vrijeme novih poznanstava, druženja, novih ljubavi i dobrih provoda. Ljetni glazbeni festivali, kojih je sve više, sastavni su dio te priče. Evo nekoliko najvećih u regiji koji nas očekuju ovog ljeta...

Exit festival

Exit, svima dobro poznati festival, svake godine okupi desetke tisuća mladih iz praktički cijeloga svijeta. Višestruko nagrađivan, održava se svake godine na Petrovaradinskoj tvrđavi u Novom Sadu. Ove godine, *Exit* će biti održan od 5. do 9. srpnja, a neki od glavnih izvođača su: **Liam Gallagher, Roisin Murphy, Rag'n'Bone Man** a od DJ-eva **Paul Kalkbrenner, Je Mills, Nina Kraviz**... Ono što je posebno najavljivano je nastup jednog od najvećih bendova današnjice – *The Killers*, koji će ove godine nastupiti na takozvanom nultom danu (srijeda 5. srpnja). Ulaznice za ovaj festival su već u prodaji, a sve informacije nalaze se na sajtu www.exitfest.org. O *Exitu* pišu brojni strani mediji i preporučuju ga kao obvezni europski event za mlade koji obećava dobar provod.

Inmusic festival

Inmusic je najveći open-air festival u Hrvatskoj. Održava se svake godine krajem lipnja na jarunskom Otoku hrvatske mladeži u Zagrebu. Najčešće izvođena glazba je pop, rock žanra, kao i elektronska glazba, world music, punk i drugo. Festival je primio mnoga priznanja, a britanski *New Musical Express* ga je opisao kao »neotkriveni dragulj europske festivalske scene«. Ovogodišnji *Inmusic* festival će trajati od 19. do 21. lipnja, a neki od izvođača su: *Arcade Fire, Kings of Leon, Kasabian, Michael Kiwanuka, Alt-J* i drugi.

Sve informacije o ovogodišnjem festivalu, kao i česta pitanja nalaze se na sajtu www.inmusicfestival.com.

Sziget festival

Također, jedan od velikih europskih festivala je i mađarski *Sziget* festival, koji se održava od 1994. godine na jednom budimpeštanskom otoku. U samim počecima, *Sziget* festival bio je manifestacija za studente. Na ovom, jednodnevnom festivalu imamo priliku vidjeti preko 1.000 nastupa. *Sziget* festival je izuzetno popularan među Europljanima, pa tako 50 posto posjetitelja čine stranci. Ove godine festival se održava od 9. do 16. kolovoza, a svoj su nastup potvrdili *Pink, Wiz Khalifa, PJ Harvey, Interpol, Jamie Cullum, Tom Odell, Paul van Dyk*...

Sziget festival je odlična prilika za sve one koji očekuju dobar provod uz svjetske izvođače, a također i prilika za obični veleljepnu Budimpeštu. Više informacija na www.szigetfestival.com.

Sea Dance Festival

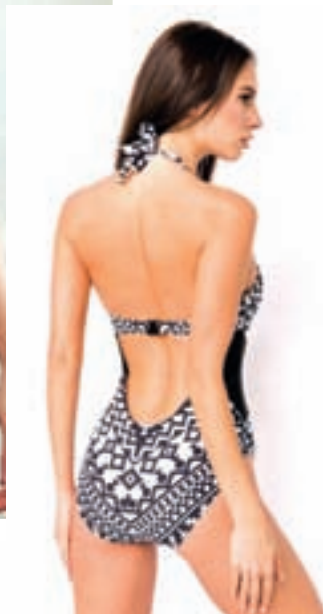
Sea Dance festival je festival koji se održava na plaži Jaz u Budvi od 2014. godine. Kao dio *Exit* avanture, odnosno njegov »produžetak«, *Sea Dance* je stekao ogromnu medijsku pažnju i to odmah nakon prvog pojavljivanja. Ove godine *Exit* avantura se nastavlja uz 4. izdanje *Sea Dance* festivala, koji će biti održan od 13. do 15. srpnja. Prvog dana festivala nastupit će britanska zvijezda **John Newman**, a trodnevni događaj će upotpuniti *Fatboy Slim, Sean Paul, Mahmut Orhan* i drugi.

Mladi se nerijetko žale na loš noćni život. Govore kako je taj oblik zabave izgubio svoj smisao. Smisao ljetnih festivala jeste da okupe mlade i pruže im dobar provod. Na nama je da odlučimo hoćemo li biti dio njih ili ne.

Maja Štetaković

Kupaći KOSTIMI

17

Ljeto je sve bliže. Sezona raspusta, godišnjih odmora, kupališta i ljetovanja je pred nama. Djevojke se za svako ljeto pripremaju mnogo duže od momaka, počevši od udobnih ljetnih papuča i sandala, savršenog šešira i ručnika za plažu, te torbe za plažu koja mora ići uz sve, a sve to biraju na temelju omiljenog kupaćeg kostima. Momci su mnogo opušteniji i ležerniji kada su u pitanju ljetni detalji, gdje im je bitno da imaju dobre papuče i dobar šorts za plažu.

Ove godine modeli kupaćih kostima su razni, izuzetno su moderni i praktični jednodijelni modeli koji savršeno pokrivaju nedostatke zbog kojih možda osjećate nesigurnost. Jednodijelni kupaći sa šarenim printom je vodeći u prikrivanju viška kilograma. Međutim, jednodijelni kupaći su posljednjih

godina dobili na popularnosti iz modnih razloga, te možemo naći modele koji nisu predviđeni za sunčanje nego za ispijanje koktela u morskim barovima, šetnju pored obale, u kasnim popodnevним satima, pa čak i za ljetni noćni izlazak na otvorenom iskombinirano s kratkim šortsem. Takvi modeli imaju rukave, trakasti su ili imaju velike karnere na sebi.

Kada su u pitanju dvodijelni kupaći kostimi, tu je izbor zaista veliki. Svi modeli se »vrte« ove godine. Tu spadaju topovi, popularni »trouglići«, push-up modeli, »balconette«. Boje koje su ove godine »in« među kupaćim kostimima su zemljanih tonova, smeđa, brončana, zelena, narančasto-žuta, bakrena... dok kupaći sa šarenim dezenima i printovima iziskuju šarenilo jarkih boja, tropskih dezena, kao i dezone cvjetova i lišća. Oni su pun pogodak ove godine.

Kod odabira svojeg omiljenog kupaćeg kostima, osim boje i dezena koji se slaže s vašim vanjskim karakteristikama, bitno je da se slaže i s vašim karakterom. Što se modela tiče, morate biti pažljive pri odabiru svog novog kupaćeg kostima jer ne odgovara svaki kupaći svakom obliku tijela.

Milijana Nimčević

NEOČEKIVANI posjet

– Gospodine, oprostite je l' izlazite na ovoj stanici možda? – zapita nepoznat čovjek u sivom trošnom kaputu.

Boško protrlja oči i shvati da je zaspao u autobusu.

– Ajme jeste, hvala Vam puno – reče Boško nepoznatom čovjeku i izjuri iz autobusa sa svojim ukrasima što je kupio vrapčićima. Ubrzo shvati da mu je vrlo hladno. Okrenuo se za autobusom, svjestan da je kaput ostao u njemu. Međutim, autobus je već otišao. Krene Boško dalje, bijeli snijeg mu šuška pod nogama.

Okrene se i začuđeno pogleda svoje tragove u snijegu. Shvati kako ga gospodin iz autobusa prati.

– Oprostite – reče Boško – mogu li Vam pomoći?

– Ma sumnjam da možete. Vidite, tražim nekog u selu. Znam otprilike put, ali ako mi možete pokazati kako dalje od crkve, bio bih Vam zahvalan.

– Naravno da ću pomoći – reče Boško.

– Zar Vam nije hladno, gospodine, tako bez kaputa hodati po ovome vremenu? – upita nepoznati čovjek, trljajući ruke izranjivane od rada. Boško zastane, prisjeti se da je prodao kaput kako bi ukrase nabavio. Te nastavi hodati, s osmijehom na licu.

– Prazno je ovo mjesto, vrlo prazno. Kada sam odrastao ovdje, nije bilo ovako baš prazno – reče gospodin s tužnim izrazom na licu.

– Jeste – potvrdi Boško – mnogi su otišli. A oni koji nisu otišli ili će uskoro ili su stari poput mene, pa ne mogu otići.

– Tu u ovom parku smo se brat i ja igrali kada smo bili mali. Jako je to davno bilo, ali sve mi je ostalo urezano. Živio sam godinama u Njemačkoj i nikad se nisam tamo osjećao kao doma. Zato sam i došao sada u ovim starim godinama. Da umrem tu gdje su mi preci, da zadnje godine mira tu provedem, sa svojim bratom, ako je još živ – reče gospodin.

– Uvijek je trava ljepša negdje drugdje, barem tako kažu – reče Boško. Nego, oprostite mi na pitanju, ali kako Vam se brat zove?

– Boško mu je ime, Boško Stipić. Ja sam Davor.

Boško zastade, ne osjećajući noge svoje.

– Davor kažete?

– Da, da. Davor.

– Gospodine, ja sam Boško Stipić, i moj brat je davno otišao, mislio sam da je mrtav – reče Boško suzdržavajući svoje suze.

– Boško! Pa to si ti!? – reče i otrči u zagrljaj svom davno izgubljenom bratu, ljubeći mu hladne obraze, dok su obojica suze gonili suzama.

– Davore, moj Davore, zaboravio sam ti glas, tvoje lice... Nisam te prepoznao, Davore moj! Ajde, brate moj izgubljeni, idemo se zgrijati – reče Boško Davoru – Moramo o puno toga pričati, nismo se vidjeli...

– Predugo – prekine ga Davor.

– Kako ti je Marina? – zapita Davor – Kad sam otišao, tek ste završili u braku...

– Nema Marine, stari moj. Otišla je, ostavila me. Nije nam suđeno bilo valjda, ni djecu nismo mogli imati, pa je otišla i odnijela sve što je mogla sa sobom. Ostao sam sam, bez tebe, bez ikoga.

– Oprosti mi, Boško moj, oprosti mi za sve – reče Davor.

Boško klimne glavom i prešuti, suzdržavajući bol u svojim prsima. Ali pomisli on u sebi: »Nisam sam. Ipak imam svoje vrapčiće. Neću mu reći za njih bolje, saznat će kada dođemo.«

Neko vrijeme šetali su selom, prisjećajući se uspomena iz djetinjstva i prošlih vremena. Ronili su suze i dijelili osmijehe. Snijeg je sve vrijeme šuštiio i njegova bijelina je pokazivala kuda dalje da idu.

– Svi su otišli, svi drugari koje smo imali, nema nikoga – reče Davor primjećujući prazne kuće u selu. – Nema ni Stipana ni njegovih braće i sestara. Nema ni Antuna, zaboga pa zar su svi otišli?

– Nisu svi otišli – reče Boško – ostali su neki. Ali najbolji od nas su otišli ili će otići. Svi najbolji odlaze...

Vedran Horvacki

Pothvat koji me učinio PONOSNOM

Život čovjeka natjera na stvari za koje nije ni svjestan da može. Često ćemo biti u situacijama u kojima trebamo donijeti ispravne odluke, a da ni sami nismo sigurni koliko su one, zapravo, ispravne. Kada se osvrnemo na svoje postupke, budemo ponosni ili manje ponosni, ali to je ono što nam život donosi. Jednoga dana, stavit ćemo prst na čelo i zapitati se što smo postigli u životu? Jesmo li ostvarili svoje ciljeve? Jesmo li ponosni? I ono najvažnije, ono što ostaje iza nas: po čemu će nas ljudi pamtiti?

Mene čeka još dug put do vremena kada ću biti ta koja će staviti prst na čelo i zapitati se o stvarima koje sam učinila u životu i o onome po čemu me se ljudi sjećaju. U našoj prirodi je da ljude koje smo poznavali pamtimo po vrlinama i manama. Nitko nas se neće sjećati, jednoga dana, kao učenika, kao radnika, kao umirovljenika... Sjetit će nas se po našim osobinama. Lagala bih ako bih sada napisala da sa svojih petnaest godina znam što je dobrota i da sam učinila mnogo dobrih djela, ali uvijek se trudim da, kada je u pitanju ono na što smo ponosni, izbjegnem klasične teme, kao na primjer, pothvati u školi. Situacija koja je mene učinila ponosnom nije bila velika, ali bila mi je dovoljna da shvatim neke stvari. Polazak u srednju školu bio je neizbježan težak korak. Novi ljudi, nova sredina. Prvi cilj, naravno, bio mi je stjecanje novih prijatelja. Ovo nije bio lak zadatak. Ne, ni najmanje. Držala sam se jednog pravila. Prema svima sam bila dobra. Dani su prolazili, a ja sam se trudila pomoći svakome što god da je bilo u pitanju. Jednom prilikom prijateljica je odgovarala i trebala joj je viša ocjena, a profesorica se dvoumila. Budući da sam ja bila zadužena za aktivnost na satu, predložila sam da ipak i to treba ući u ocjenu. Nekako sam nagovorila profesoricu da učenici, mojoj prijateljici, da višu ocjenu. Nakon sata, prijateljica mi je prišla i zahvalila. U prvom trenutku nisam shvatila zašto mi uopće zahvaljuje. Poslije nekog vremena bilo mi je drago, jako drago. Skoro pa ništa nisam učinila, a nekome sam ipak pomogla. Od toga trenutka uvijek nastojim pomoći svakome. I onda kada se prisjetite što ste to učinili, osjećate

se ponosnim. Za nekoga sa strane to bi djelovalo kao beznačajna sitnica, ali nije. Jedno dobro djelo nastavit će drugo. I onda će mala djela prerasti u velika djela. Taj osjećaj koji imate kada učinite dobro djelo motivira. I koliko god se činilo malim, nije. Ovih dana, čini se, svi znaju što je dobrota. Svi sebe smatraju dovoljno dobrim da sude nekome o istom. Činjenica je da, zapravo, nitko sasvim ne zna. Znamo jedno, a to je da nas ništa ne košta ako pomognemo drugima. Ana Frank je rekla: »Nitko nikada nije postao siromašan dajući drugima.« To je ono što trebamo upamtiti. Možemo završiti škole, biti lijepi i bogati, ali sve to nije bitno ako nismo ljudi, ako ne cijenimo prave vrijednosti.

Moja ostala dobra djela bila su slična prvom, malena i sitna, ali ni najmanje beznačajna. Nekome su značila pa su samim time i meni bila značajna. Danas možemo čuti o ljudima herojima. Ljudima koji spašavaju živote svakoga dana. Oni znaju što je dobrota i kako biti heroj nije nimalo lako. Ovakvi ljudi zaslužuju naše divljenje i da, iako se ne bavimo takvom vrstom posla, budemo heroji na svoj način. Nekome ćemo i biti heroji ako učinimo nešto što je nama malo, ali toj osobi nije. Najvažnije u cijelome mome pothvatu je to što sam naučila nešto. To je zapravo nešto što svi već znamo, samo nemamo vremena razmišljati o tome i pridavati tome značaj. Tada sam se i ja zamislila. Je li naša svrha na ovome svijetu upravo to da budemo ljudi, da pomažemo jedni drugima koliko god možemo? Rekla bih da jest, jer ne vidim ništa važnije. Svi smo mi učinili neko dobro djelo. Možda nismo ni svjesni toga, ali bit ćemo kada nam se isto vrati. Možda je ono bilo u obliku neke sitne usluge, ali to je već prvi korak, tako krećemo.

Na kraju često nas pitaju što nam sve to vrijedi. Vrijedi, kako ne vrijedi? Pomogli smo nekome. Stekli smo prijatelja. U jednome trenutku i nama će biti potrebna pomoć i tada ćemo znati da se imamo kamo osvrnuti, kome se obratiti. Naše malo nekome znači mnogo. Činite dobro i dobro će vam se vratiti!

Teodora Vasiljević, Gimnazija *Veljko Petrović*, II-2,
Sombor / Foto: redribbon.org

Glazbeni
intervju:
Detour

JKS
ZA DUŠU

20

DETOUR

Detour nam dolazi iz Hrvatske, na glazbenoj sceni su aktivni od 2006. godine. Žanrovski svoju glazbu opisuju kao elektoakustiku i pop. Iza sebe imaju četiri albuma, a pripremaju i novi pod nazivom *TourDeTour*. Deset godina postojanja proslavili su izdavanjem albuma *Detour 10*, koji je kompilacija njihovih hitova. Bend ima posebnu iskru i energiju, njihova glazba je nježna i osjećajna, drugačiji su od drugih i teško usporedivi. Dosad su osvojili tri *Porina* (2015. i 2017. godine), a također su bili nominirani i za *Večernjakovu ružu* u kategoriji glazbenika godine. Na naša pitanja odgovarao je frontmen grupe **Nenad Borgudan**.

KUŽIŠ?! Kako biste opisali *Detour* u nekoliko rečenica?

Detour je grupa ljudi iz Hrvatske koja radi glazbu, sve dalje od toga bih prepustio drugima...

KUŽIŠ?! Na glazbenoj sceni ste više od jednog desetljeća. Posljednji album koji ste objavili je *Detour 10* iz prošle godine. Kažite nam više o njemu...

Detour 10 je zamišljen kao album kojim smo obilježili 10 godina rada grupe pod imenom *Detour*. Na njemu se nalazi deset odabranih pjesama s naših proteklih albuma i jedna iz naše *Yammat* faze u potpuno novim aranžmanima, a s obzirom na to da nam se u protekloj godini dogodila i promjena glavnog vokala on označava kraj jednog i početak novog razdoblja.

KUŽIŠ?! Imate novu pjevačicu, djevojku s čarobnom energijom, mladu Ginu. Kako se ona uklopila u cijelu priču s *Detourom*?

I nama i publici je Gina »legla« od prvog dana. Odlična je osoba, odlično pjeva, ima veliku ljubav i pro-

fesionalnost prema poslu. Teško je tražiti više, zar ne? *Detour* s Ginom zvuči i izgleda kao da je oduvijek bila tu, a to je stvarno bitno kada ti se dogodi promjena glavnog vokala.

KUŽIŠ?! Osvrnut ću se i na Maju Posavec koja je otišla iz benda poslije duže suradnje. Zbog čega je došlo do njezina odlaska?

Maja je dugo imala želju krenuti u samostalnu karijeru i već je jednom izašla iz benda, nakon drugog albuma, 2010. godine. Ponovno smo počeli surađivati na albumu *A što ak'ja...* 2013. godine, ali ubrzo nakon toga odlučila je zauvijek napustiti bend. Često se nagađa da iza svega stoji svađa ili nerazumijevanje, ali razlaz je bio u potpunosti dogovoran i prijateljski, motiviran njenom težnjom za samoostvarenjem na drugi način, tako da se često viđamo, drugujemo, konzultiramo, podržavamo...

KUŽIŠ?! Bend ste koji je odnio kući *Porina*, ne samo jednog. Koliko vam znače priznanja kao što je *Porin* ili neka druga nagrada, mijenja li se nešto u vašoj karijeri nakon toga?

Nagrade motiviraju i to je sigurno, a naročito kada se radi o nacionalnoj glazbenoj nagradi koju dodjeljuje struka, kao što je *Porin*. Da se poslije njih nešto pretjerano mijenja, baš i ne... One se uglavnom dobivaju kada već nešto značiš, ali sigurno daju dodatnu ozbiljnost onome što radiš, barem u očima promatrača.

KUŽIŠ?! Pjesma *Zaljubila sam se* osvojila je publiku, *Porina* i mene. Stvarate li pjesme za svoju dušu ili ipak kalkulistate što bi moglo proći kod publike?

Hvala, drago mi je da je i Vas osvojila pjesma. U samom stvaranju ne postoje kalkulacije i uvijek su te pjesme za moju dušu i prije svega se moraju mene dojmiti. Kalkulacije postoje u procesu odabira pjesama za sljedeći singl, tj. u tom poslovnom segmentu je to mudro.

KUŽIŠ?! Nedavno ste objavili singl *Biram* za koji ste napravili i spot. Recite nam više o toj pjesmi i spotu...

To je naša prva pjesma u kojoj sam se autor-ski dodirnuo društvene tematike, samim time je specifična i jedna je od rijetkih u našem opusu s muškim vokalima. Pjesma nije bila kalkilirana, jednostavno je izašla iz mene motivirana cjelokupnom situacijom i ekspanzijom gluposti, negiranja ljudskih prava, militarizma i svega zla za koje smo mislili da je napokon iza nas. Spot je zapravo parafraza dijela filma *Full Metal Jacket*. U spotu se radi o grupi regruta na obuci koje maltretira »vojničima«... Vjerujem da je poruka više nego jasna. Spot je režirala **Ivana Kragić**.

KUŽIŠ?! Najavom novog singla, možemo li očekivati i novi album?

Planiramo da album izađe iduće godine, radni naslov mu je *TourDeTour* i sigurno će mu prethoditi barem još tri do četiri singla.

KUŽIŠ?! Dolazi ljeta i vi dolazite na *Terminal festival* u Somboru. Planirate li i neke druge svirke u Srbiji?

Dobili smo poziv organizatora festivala i silno nam je drago da ćemo prvi puta svirati u Vojvodini i u Somboru. Za sada, nažalost, nemamo ništa drugo dogovoreno, ali vjerujem da ćemo vremenom sve češće dolaziti u Srbiju.

Anita Klinac

Predavanje o Zanzibaru

Klub putnika Omladinskog kluba *Skladište* u Subotici ugostit će večeras (petak, 16. lipnja) **Sunčicu Milutinović**, koja će govoriti o svojim iskustvima na Zanzibaru. Zanzibar, otok uz istočnu obalu Afrike, jedinstveni biser Indijskog oceana, još uvijek je nedovoljno poznat turistima, ali je zato pravo otkriće ljubiteljima putovanja koji vole daleke destinacije. Početak predavanja je u 19.30 sati.

Ground Level Fest na Paliću

Festival ekstremnih sportova *Ground Level Fest* bit će održan na Paliću od 23. do 25. lipnja. Program se održava u parku iza Muškog štranda, a bit će održana natjecanja u vožnji sportskih bicikala na specijalnom poligonu, prezentacija nekonvencionalnih sportova, te različite radionice. Program sadržava i nastupe DJ-eva. Više informacija na facebook stranici festivala.

Terminal Festival u Somboru

Drug po redu *Terminal Music & Arts Festival* u Somboru bit će održan u SC Soko – 30. lipnja i 1. srpnja. Prvog dana nastupit će beogradski jazz sastav *Epiphany*, zatim DJ Oceanus Orientalis kao i čuveni bubnjar **Jojo Mayer** koji dolazi po prvi put u Srbiju sa svojim bendom *Nerv*.

Druge festivalske večeri *Terminal* će ugostiti poznati hrvatski sastav *Detour*, francuskog DJ-a i producenta ProleteRa koji dolazi pojačan live instrumentima i austrijski live techno bend *Elektro Guzzi*.

Po završetku glavnog programa svi gosti festivala će imati prilike da prisustvuju after partyju na drugoj lokaciji, gdje će ih sačekati live bendovi i DJ-evi. Art sekcija *Terminal Festivala* će ponuditi gostima izložbe slika, open-air projekcije filmova, dnevne jam sessione, glazbene i likovne radionice.

Više informacija o festivalu na www.terminalfest.org i njihovoj FB stranici.

Prezentacija volonterskih kampova

Volonterski kampovi su prilika da otputujete na neka nova mjesta i pomazete lokalnoj zajednici na rješavanju određenog problema, provodeći vrijeme sa ljudima iz cijelog svijeta i otkrivajući tamošnju svakodnevnicu iz perspektive lokalnog stanovništva.

Ekipa iz Volonterskog centra Vojvodine vaš čeka svakog utorka od 17 do 19 sati u klubu CK13 u Novom Sadu da vam odgovori na sva pitanja koja se tiču volonterskih kampova. Ako pak već znate sve i samo želite da što prije popunite prijavu i uputite se na novo iskustvo u svom životu – online baza je tu, a prijave i uplate članarine bit će moguće na licu mjesta.

PREPORUKA

Pavel – Družba krivih odluka

Upitanju je treći album zagrebačkog benda/projekta kojega predvodi **Aljoša Šerić** i koji postoji sada već skoro deset godina. Kako ocjenjuje kritika, radi se o jednom vrlo kvalitetnom pop uratku koji će zasigurno imati svoju prođu kod publike.

»Družba krivih odluka je album s kojim će se Pavel još bolje pozicionirati na sceni jer donosi pregršt zanimljivog materijala laganijih tonova, ali i prebogatih melodija koje vrlo lako sjedaju na prvu, iako nisu rađene da budu instant hitovi. Time su pokazali da je Pavel mnogo upečatljiviji bend od Ramirezza koji je nakon uvodnog uspjeha zapadao u sve veću prosječnost pokušavajući pratiti neke inozemne trendove, umjesto da rade ono što im najbolje ide ... Pavel vrlo sigurnim koracima korača da postane jedno od najvećih pop imena kod nas. Kod nas se pop često percipira kao nešto loše jer zabavljaci dominiraju, ali je jasno da sve više klasičnih pop bendova i izvođača dobivaju prostor i postaju sve značajniji faktor na našoj sceni. Upravo ovu nišu gađaju bendovi poput Pavela, Detoura i srodnih, a kad naprave ovako dobre albume, teško im je neodoljeti«, objavio je portal *muzika.hr*.

K. U.

CLAZBA

Spasilačka služba

Spasilačka služba (originalno *Baywatch*) je američka komedija koju je režirao **Seth Gordon**, poznat po ranijim komercijalnim ostvarenjima u ovom žanru. Film *Spasilačka služba* prati predanog, opasnog, popularnog i voljenog Mitcha Buchannona (**Dwayne Johnson**), voditelja Spasilačke službe u zaljevu u Miamiju. Iako zaljev izgleda kao i svaki drugi, čudni događaji u lokalnom klubu navode Mitcha da pomisli kako su njegova omiljena plaža i njezini posjetitelji u velikoj opasnosti. Kako bi spasio zaljev, morat će se udružiti s mladim i bahatim spasiocem Mattom Brodyjem (**Zac Efron**), koji ne poštuje nikakva pravila. I tu kreće zabava... Film se referira na poznatu seriju iz devedesetih godina istoimenoga naziva, te se preporuča i nešto starijoj publici. Jer, kako se navodi u najavi filma, svi oni koji su odrasli na *slow-motion* scenama s plaže, neće ostati zakinuti! Zabavite se uz ovu ljetnu komediju!

K. U.

FILM

Ema

Ema je roman **Jane Austen** objavljen daleke 1815. godine. Ovaj roman dijeli osnovnu liniju priče s drugim djelima ove poznate spisateljice, a to je priča o djevojkama i ženama iz engleske više klase toga doba i njihovim životima.

Ema je interesantan i višeslojan lik. Njenu glavnu animaciju predstavlja spajanje mladih u ljubavne veze i u tome Ema ima mnogo iskustva. Problem je što se njeni planovi često izjalove, Ema precjenjuje svoje sposobnosti spajanja i to dovodi do tragikomičnih situacija.

Osim uplitanja u tuđe ljubavne izbore, Ema je, dakako, morala razviti i bujnu maštu, te svijet i međuljudski odnosi iz njezine perspektive dobivaju osobine i izgleda kakvi nisu u stvarnosti.

K. Dulić

KNJIGA

